

omkostningsmæssigt vil lette tilgængeliggørelsen af lydbøger for brugerne.

Bestemmelsen finder anvendelse på alle lydoptagelser af litterære værker, dvs. såvel rene lydbøger som multimedieprodukter, der ud over lyd også består af fx tekst eller billeder, jf. forslaget til § 17, stk. 2. En lydoptagelse omfattes af § 17, stk. 3, uanset om der er tale om en indlæsning (såkaldt human tale) eller syntetisk tale; sidstnævnte kommer kun på tale ved distribution af aviser og andet tekststungt, faglitterært materiale, men ikke ved skønlitteratur.

Den foreslåede formulering af § 17, stk. 3, hvorefter bestemmelsen finder anvendelse på fremstilling af lydoptagelser til brug for »syns- og læsehandicappede«, indebærer ikke en ændring af den gruppe, der omfattes af bestemmelsen. De syns- og læsehandicappede omfatter således blinde, svagtseende, ordblinde, læsehandicappede og andre, der er ude af stand til at læse almindelig tekst. Ændringen er alene af redaktionel karakter. Gruppen af syns- og læsehandicappede, der omfattes af forslaget til stk. 3, svarer helt til den gruppe, der omfattes af den generelle bestemmelse i § 17, stk. 1, bortset fra hørehandicappede (døve og tale-lidende).

Det er en forudsætning for anvendelse af beskyttet materiale i medfør af forslaget til § 17, stk. 3, at der er den fornødne sikkerhed for, at de lydoptagelser, der fremstilles og distribueres med hjemmel i bestemmelsen, kun stilles til rådighed for de rette brugere, dvs. den personkreds, der omfattes af bestemmelsen. Det fremstillede materiale skal således alene være tilgængeligt for de syns- og læsehandicappede og må ikke kunne anvendes af andre. I lighed med, hvad der gælder efter § 17, stk. 1, skal der føres kontrol med, at materiale kun distribueres til personer omfattet af § 17, stk. 3; en sådan dokumentation af handicap kan fx ske i form af en lægeattest. Folkebiblioteker m.v. kan ikke udlåne lydbøger, der er fremstillet i medfør af § 17, stk. 3, medmindre der foretages en sådan dokumentation af handicap. Ved onlinedistribution og lignende skal misbrug så vidt muligt forebygges gennem brug af kryptering, vandmærkning eller lignende.

Det er endvidere en forudsætning, at produktion af lydbøger og multimedieprodukter efter forslaget til § 17, stk. 3, ikke på urimelig måde griber ind i de almindelige forlags kommercielle lydbogsudgivelser. Dette tilsiger såvel formålet med § 17, stk. 3, som almindelige synspunkter om værdispild i samfundet. Danmarks Blindebibliotek og andre, der måtte benytte § 17, stk. 3, skal som udgangspunkt afstå fra at udgive et litterært værk som lydbog, hvis det pågældende værk allerede af et kommercielt forlag er udgivet som

lydbog, eller af bogforlaget påtænkes udgivet inden kort tid. I visse tilfælde kan en lydbogsindlæsning være af en sådan særlig karakter, at der er grund til, at såvel Danmarks Blindebibliotek som de almindelige forlag udgiver samme værk som lydbog.

Det er Kulturministeriets forventning, at de berørte parter (navnlig Danmarks Blindebibliotek, Den danske Forlæggerforening samt Dansk Forfatterforening og Danske skønlitterære Forfattere) i lyset af ovenstående forudsætninger indgår en samarbejdsaftale med et adfærdskodeks, som klarlægger vilkårene for fremtidig lydbogsproduktion, jf. de to ovennævnte forudsætninger. Også andre spørgsmål kan behandles i en sådan samarbejdsaftale, som overflødig gør behovet for en detailregulering i lovgivningen. Der henvises til pkt. 4.4.2 i de almindelige bemærkninger, hvor der er en gennemgang af parternes samarbejdsaftale.

Kulturministeriet vil nøje følge udviklingen på dette område med henblik på at sikre, at § 17, stk. 3, i praksis udmøntes på en sådan måde, at den giver syns- og læsehandicappede optimal mulighed for adgang til lydbøger, samtidig med at rettighedshavernes interesser tilgodeses.

Størrelsen af det vederlag, der skal erlægges til ophavsmændene, beror på en aftale mellem parterne. Såfremt der ikke kan opnås enighed herom, kan hver af parterne indbringe spørgsmålet om vederlagets størrelse for Ophavsretslicensnævnet.

Der henvises til pkt. 4.4 i de almindelige bemærkninger.

Om ophævelse af den hidtidige bestemmelse i § 17, stk. 3, henvises til pkt. 4.5 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 6 (§ 21, stk. 3)

Bestemmelsen i § 21, stk. 3, foreslås overført til § 16 a, stk. 1, i en lettere ændret form; der henvises til bemærkningerne til § 16 a, stk. 1.

Til nr. 7 (§ 24)

Formålet med ændringen er i ophavsretlig henseende at muliggøre forbedringer i informationsadgangen i forbindelse med kunststillinger og omsætning af kunstværker. Det sker ved at opdele § 24, stk. 1, i to bestemmelser: 1. pkt. om kunstkataloger og lignende; her foreslås ingen ændring i retstilstanden. 2. pkt. om gengivelse af kunstværker i reklamer m.v. for kunststillinger eller salg; her foreslås adgangen til gengivelse udvidet til også at omfatte overføring til almenheden, dvs. navnlig tv og internettet.

Ved udtrykket »kataloger« forstår som hidtil udstillingskataloger, som indeholder de efter forholdene fornødne fortegnelser over kunstsamlingens eller -ud-